

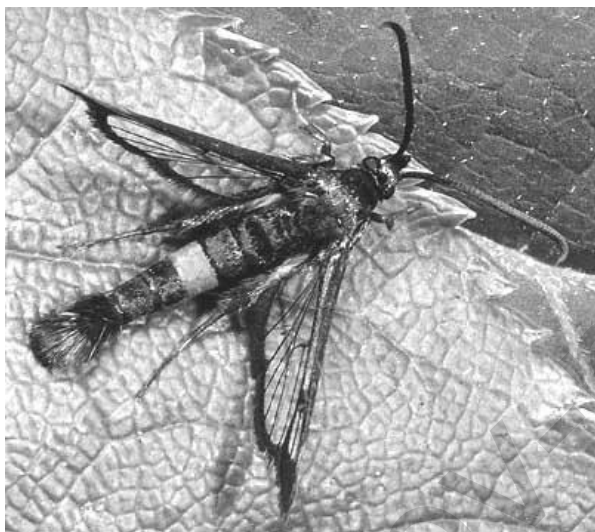

Ziekten en plagen

Appelglasvlinder

"Hierbij zend ik u foto's van een "stamboorder"?? die recent op de stam van een sierappel "Scarlett Pimpernel" voorzien heeft. Het boompje heb ik in het vroege voorjaar 2008 gepoot. Ik weet niet welk soort stam het is, de kroon is op een tussenstam geënt die nu dus aangetast is. Is er iets wat ik hieraan of tegen kan doen?" Tot zover het mailtje van ons verontruste NPV-lid uit La Frette, midden Frankrijk.

Hoewel het op afstand moeilijk te beoordelen is wat er werkelijk aan de hand is, zijn er veel opties die er op wijzen dat de Appelglasvlinder (*Synanthedon myopaeiformis*) de boosdoener zou kunnen zijn.

Herkenning

De Appelglasvlinder kan ernstige schade veroorzaken door het boren van gangen in het hout, meestal in de stam of onderstam. Dit geeft vaak kankeraantasting, omdat de vlinder graag zijn eieren afzet op beschadigd bastweefsel, zoals snoeiwonden, kankerwonden en wortelvelden.

De volwassen Appelglasvlinder is zwart van kleur, met doorzichtige vleugels met zwarte randen. Op het achterlijf zit een oranje-rode ring en bij het mannetje is de onderkant van die ring wit. De vlinder is ongeveer 12 mm lang. Het mannetje is kleiner en slanker dan het vrouwtje. Jonge larven zijn crème-keurige, tweejarige larven zijn rozebruin van kleur. De larven zijn ongeveer 15 tot 17 mm lang en hebben een lichtbruine kop en halsschild.

Levenswijze

De Appelglasvlinder vliegt van eind mei tot tweede helft augustus. Ze behoren tot de familie van de nachtvlinder, echter ze vliegen overdag (dagactief)

De vlinder bezoekt graag de appelbloesem en andere bloemen of is bij mooi weer rustend op blad of tak aan te treffen.

In rust/zonhouding heeft hij de vleugels in V-vorm opgericht en het achterlijf omhoog. Het vrouwtje zit met omhoog geheven achterlijf mannetjes te lokken. Al zeer snel komen er meerdere mannetjes op af.

De eieren, vuilgeel van kleur en ovaal van vorm, worden in de ruwe gedeelten van de schors gelegd van vooral appel maar ook kers, peer en meidoorn.

De rups huist in de stam en kan massaal optreden bij een entplek of een wond. Bij moderne tuinbouw worden de fruitbomen veelvuldig beschadigd wat gunstig is voor de Appelglasvlinder. De rups overwintert één of twee keer. Hij leeft tussen bast en hout in het voedingsstoffenvervoerende cambiumgedeelte. De gangen zijn ongeveer 10 cm lang.

Natte pulp die naar buiten komt

Aan het eind daarvan bevindt zich uiteindelijk de cocon met de pop. Daarin overwinteren ze, worden na een of meer vervellingen uiteindelijk rozebruin van kleur en blijven ook het gehele tweede jaar in het hout zitten..

Het boormeel is meestal vochtig en ruikt onaangenaam zuur. Na een nieuwe overwintering vindt in het derde jaar vanaf april tot juli de verpopping plaats, waarna van eind mei tot medio half augustus de volwassen glasvlinders weer tevoorschijn komen. Ze boren daarin vlak onder de bast oppervlakkige gangen, waarbij het kleffe boormeel uit de boorgaten naar buiten stulpt.

levenscyclus van de Appelglasvlinder												
jan.	feb.	mrt.	apr.	mei	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	
1e overwintering rups in rust												
2e overwintering rups in rust												
3e overwintering rups in rust			◇◇	◇◇◇◇	◇◇◇◇	◇◇◇◇	◇◇	pop				
				□	□□□□	□□□□	□□□□	□□	imago			
				0	00000	00000	00000	00000	eieren			
							overwintering, rups in rust					

Wortelvelden op de onderstam zijn geliefde plaatsen voor het leggen van eieren.

Maatregelen

Het bestrijden is niet eenvoudig omdat de Appelglasvlinder een groot deel van zijn cyclus verscholen zit. Voor het bepalen van het vluchtverloop en de aanwezigheid van glasvlinders wordt in de beroepsteelt feromoonvallen gebruikt worden. Daarmee kan het begin van de vlucht worden vastgesteld.

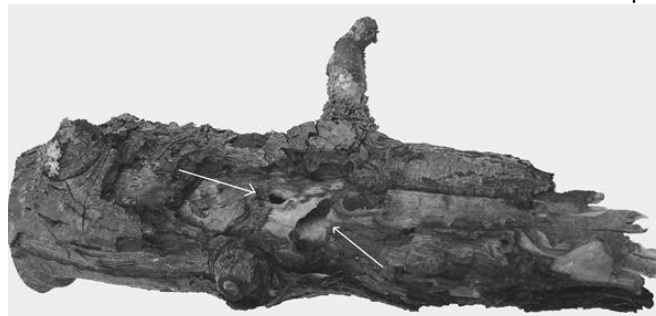
Maatregelen ter bestrijding kunnen zijn:

- Het uitsnijden van aangetaste plekken en insmeren met een wondafdekkingsmiddel.
- De ruwe plekken op de stam zoals beschadigingen, wortelvelden en kankerplakken afdekken met kaasdoek.
- Een zorgvuldige kankerbestrijding is eveneens belangrijk om aantasting te voorkomen.
- Chemische bestrijding met een pyrethroïde, al heeft dat grote nadelige effecten op populaties natuurlijke vijanden en de werking van één bespuiting is onvoldoende.
- Er zijn goede ervaringen met het wegvangen van de vlinders met sapvallen. Voor 20 bomen is één sapval nodig, die op 1½ tot 2 meter wordt opgehangen.

Samenstelling sap:

1 deel melassesuiker, 5 delen water of druivensap met 2 à 3 gram bakkersgist.

Jans Koops

Boorgaten in een gesteltak van een Spiegelpeer

Wees alert op Honger pruimen

Hongerpruimziekte is een abnormale ontwikkeling van pruimen, kwetsen en enkele sier prunussoorten. Het wordt veroorzaakt door de schimmel *Thaphrina pruni*.

Deze schimmel ontwikkelt zich wanneer de weersomstandigheden in het voorjaar koud, nat en guur zijn. Dit jaar is het dus raak en we hebben al van twee leden meldingen ontvangen voor advies.

Mocht deze schimmelziekte zich bij u voordoen verwijder dan zo spoedig mogelijk alle aangetaste vruchten en verwijder de twijgen waaraan ze hangen. Gooi ze niet op de composthoop! Zo voorkomt u uitbreiding van de besmetting.

Zie ook de afbeeldingen op pagina 19.

